

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

13.6.2006

EP-PE_TC1-COD(2006)0005

***I

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 13. juunil 2006, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/.../EÜ ülejutusohu hindamise ja ohjeldamise kohta (EP-PE_TC1-COD(2006)0005)

PE 374.597

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 13. juunil 2006

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/.../EÜ
üleujutusohu hindamise ja ohjeldamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

võttes arvesse regioonide komitee arvamust,²

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³

ning arvestades järgmist:

- (1) Üleujutused võivad põhjustada inimeste hukkumist ja ümberasumist, **keskkonnakahjustusi**, tõsiselt ohustada majanduse arengut ning kahjustada ühenduse majandustegevust.
- (2) Üleujutus on loodusnähtus, mida ei saa **täielikult** ära hoida. **Vesikondade loodusliku tulvavee mahutavuse oluline vähenemine, inimtegevuse halb korraldus (nagu inimasulate ja majandusvarade kasv lammidel ning maapinna vee loodusliku mahutavuse erosioon ja vähenemine metsade langetamise ning põllumajanduse tõttu vesikondades), põuad ning globaalne soojenemine aitavad** kaasa üleujutuste tõenäosuse suurenemisele ja **kahjulike mõjude** raskenemisele.

---

¹ ELT C ...

² ELT C ...

³ Euroopa Parlamendi 13. juuni 2006. aasta seisukoht.

- (3) *Traditsioonilised üleujutusohu ohjeldamise strateegiad, millest enamik keskendub infrastruktuuride rajamisele inimeste, kinnisvara ja kaupade vahetuks kaitseks, ei ole taganud eeldatud tasemel ohutust.*
- (4) *Üleujutustega seotud ohtu inimeste tervisele ja elule, keskkonnale ja infrastruktuurile on võimalik vähendada ning seda soovitaksegi teha. Kuid ohu vähendamise meetmed tuleb kooskõlastada liikmesriikide, nende riiklike, piirkondlike ja kohalike asutuste ning jõgede majandamise eest vastutavate organisatsioonide vahel kõikides vesikondades.*
- (5) *Liikmesriike julgustatakse võtma meetmeid, mis aitavad kaasa üleujutusohu ohjeldamisele nende territooriumil või sellest väljaspool üles- või allajõe asuvates piirkondades, säilitades võimaluse korral jõe looduslikku suunda. Kui see ei ole võimalik, peaksid liikmesriigid püüdma leida asendusalasid kas oma territooriumil või koostöös teiste liikmesriikidega.*
- (6) *Teadlased juhivad ühehäälselt tähelepanu asjaolule, et suurel hulgal esinevate sademete sagedus on viimastel aastatel kasvanud.*
- (7) *Üleujutusohu ohjeldamine ja üleujutuste tekitatud kahju piiramise meetmete puhul tuleks lähtuda solidaarsuse põhimõttest. Seetõttu tuleks üleujutusohu ohjeldamine koos kahe või enama naaberriigi vahel voolava jõe valgla korraldada sellisel viisil, et ühtki ala ei ohustaks jõe jätkusuutmatu majandamise tulemusena üleujutus.*
- (8) *Nõukogu (keskkonnanõukogu) tunnistas oma 14. oktoobri 2004. aasta järeldustes, et "inimtegevus aitab kaasa (ekstreemsete) üleujutuste tõenäosuse suurenemisele ja negatiivsele mõjule ning et kliimamuutused põhjustavad samuti üleujutuste sagenemist". Kooskõlas jätkusuutliku arengu põhimõttega vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklile 37 tuleb Euroopa Liidu poliitikasse kaasata keskkonnakaitse kõrge tase. Komisjon ja liikmesriigid peavad võtma meetmeid üleujutuste ennetamiseks, üleujutusohu eest kaitsmiseks ning tagajärgede leevendamiseks.*

- (9) *Seni ei ole Euroopa tasandil õiguslikku vahendit kaitseks üleujutusohu eest.* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiviga 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik,¹ on ette nähtud kooskõlastatud veemajanduskavade koostamine kõikide vesikondade hea ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamiseks, et aidata kaasa üleujutuste tagajärgede leevendamisele. Siiski ei ole üleujutusohu vähendamine nimetatud direktiivi peaesmärk. *Selle ohuga, mis kliimamuutuste tagajärjel tulevikus veelgi suureneb, ei ole* arvestatud.
- (10) Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele "Üleujutuste riskijuhtimine. Üleujutuste ennetamine, kaitse ja leevendamine" on analüüsitud üleujutusohu ning esitatud komisjoni lähenemine üleujutuste ühenduse tasandil ohjeldamisele ja järeldus, et ühenduse tasandil kooskõlastatud tegevus loob lisaväärtust ja tagab parema kaitse üleujutuste eest.
- (11) Nõukogu 23.oktoobri 2001. aasta otsuses 2001/792/EÜ, *Euratom*, millega kehtestatakse ühenduse mehhanism tugevdatud koostöö soodustamiseks kodanikukaitse abimissioonidel,² on sätestatud liikmesriikide toetus ja abi üleujutuste ning muude suurõnnetuste korral. Kodanikukaitse võib osutada asjakohast abi kannatada saanud elanikkonnale ning parandada valmisolekut ja reageerimisvõimet, kuid see ei tegele üleujutuste algpõhjustega.
- (12) Vastavalt nõukogu 11.novembri 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta³ on võimalik osutada kiiret rahalist abi suurõnnetuse tõttu kannatanud **ökosüsteemidele**, inimestele, regioonidele ja riikidele võimalikult normaalsete elutingimuste taastamiseks, kuid abi antakse ainult hädalukorras vajalike meetmete võtmiseks, mitte hädalukorrale eelnevate etappide jaoks.

---

¹ EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1. Direktiivi on muudetud otsusega nr 2455/2001/EÜ (EÜT L 331, 15.12.2001, lk 1).

² EÜT L 297, 15.11.2001, lk 7.

³ EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3.

- (13) *Enamik Euroopa vesikondi on liikmesriikide vahel piiriülesed. Üleujutuste tõhus ennetamine ja takistamine nõuab lisaks ühenduse tasemel kooskõlastamisele ka piiriülest koostööd.*
- (14) *Liikmesriigid ja ühendus peaksid üleujutusohu jätkusuutliku ohjeldamise sätteid arvestama kogu oma poliitika, sealhulgas näiteks transpordipoliitika, ruumilise planeerimise, linnaarengu ja industrialiseerimis-, põllumajandus-, ühtekuuluvus-, energeetika- ning teaduspoliitika määratlemisel ja rakendamisel.*
- (15) Üleujutused ühenduse territooriumil on erinevad, näiteks jõgede suurvesi, äkktulvad, asulate, *kanalisatsiooni, rannikualade ning sademete suurest hulgast põhjustatud* üleujutused. Samuti võib üleujutuste põhjustatud kahju ühenduses riigiti ja regiooniti erineda. Seega peaks üleujutuste ohjeldamise eesmärgid põhinema kohalikel ja piirkondlikel asjaoludel.
- (16) Ühenduse teatud piirkondades, näiteks hõreda asustusega või asustamata piirkondades, väheste majandusliku või ökoloogilise väärtusega piirkondades, võib üleujutuste ohtu pidada väheoluliseks. *Sellised piirkonnad võivad olla aga olulised üleujutuste leevendamisel.* Igas vesikonnas, alamvesikonnas ja nendega seotud rannikualadel tuleks valglapiirkonna tasandil korraldada esialgne ohu hindamine, et kindlaks teha üleujutusohu igal üksikul juhul, *üleujutuse leevendamise võimalused* ning edasise tegutsemise vajadus.
- (17) Selleks, et saada tõepärast infot ning kindel lähtekoht prioriteetide seadmiseks ning edasiste tehniliste, rahaliste ja poliitiliste otsuste tegemiseks, on vaja koostada üleujutusohu *ja üleujutuste tagajärjel keskkonna saastumise ohu* eri tasemega piirkondi kirjeldavad üleujutuste ja hinnanguliste üleujutuskahjude kaardid.

- (18) *Liikmesriikide olemasolevaid võimalusi arvestades ning vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele tuleks tagada kohalikul ja piirkondlikul tasandil suurem paindlikkus, eelkõige seoses ametiasutuste-poolse korralduse ja vastutusega, üleujutusohutuse kavade ja üleujutusohu kaartidega, kaitse tasemega ning meetmete ja ajakavaga kinnitatud eesmärkide saavutamiseks.*
- (19) Selleks, et vältida ja vähendada üleujutuste negatiivseid tagajärgi asjaomases piirkonnas, on vaja koostada üleujutusohutuse kavad. Üleujutuste põhjused ja tagajärjed erinevad ühenduses riigiti ja regiooniti. Seega tuleks üleujutusohutuse kavades arvestada vesikonna, alamvesikonna või rannikuala geograafiliste, **geoloogiliste**, hüdroloogiliste, **topograafiliste** ja muude asjakohaste tingimustega, **kaasa arvatud sealse asustuse tiheduse ja majandustegevusega**, ning esitada vesikonna, alamvesikonna või rannikuala vajadustele ja prioriteetidele vastavad lahendused, mis on valglapiirkondade piires kooskõlas. **Üleujutusohutuse kavades tuleb arvestada ka vastava ala tööstuslikke ja põllumajanduslikke rajatisi ning muid piirkonna võimalikke reostusallikaid, et sellist reostust vältida.**
- (20) Ennetuse, kaitse, valmisoleku, tõrje ning taastamise ja järelhindamise etappe hõlmav üleujutusohu ohjeldamise tsüklil peaks olema üleujutusohutuse kavade peamine osa, milles põhitähelepanu keskendub ennetusele, kaitsele ja valmisolekule.
- (21) Selleks, et vältida topelttööd, peaksid liikmesriigid käesoleva direktiivi nõuete täitmiseks kasutama üleujutusohu kohta koostatud kaarte ja üleujutusohutuse kavasid.

- (22) *Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus töötab välja Euroopa üleujutuste eest hoiatamise süsteemi (EFAS), mis suudab koostada kogu Euroopas keskmise ulatusega üleujutuste simulatsioone 3–10 päeva ette. Süsteemi andmed võivad aidata kaasa üleujutusteks valmisolekule. Seepärast tuleb EFASiga pärast katsetamisetappi edasi tegeleda. Eeldatavasti võib see asuda tööle 2010. aastal.*
- (23) *Vesikondade üleujutuste ohjeldamise eesmärk peaks olema luua vesikondades ühine vastutus ja solidaarsus. Selleks peavad liikmesriigid püüdma parandada kõikide sidusrühmade teadlikkust ja soodustama koostööd, samuti aladel, kus üleujutusi ei esine või esineb harva, kuid kes võivad siiski oma maakasutuse ja tavadega kaasa aidata üleujutuste üles- või allavoolu juhtimisele.*
- (24) *Seoses lühiajalise ennustamisega peavad liikmesriigid kasutama oma kavade koostamisel olemasolevaid häid tavasid ja tipp tehnoloogiat, nagu näiteks LAM-modelleerimist (kahe kuni nelja tunni ennustus).*
- (25) *Direktiivi 2000/60/EÜ kohane vesikondade veemajanduskavade koostamine ja käesoleva direktiivi kohane üleujutusohutuse kavade koostamine on osa vesikondade kooskõlastatud majandamisest; seepärast tuleks ära kasutada nende kahe protsessi võimalikku sünergia. Ressursside tõhusaks ja arukaks kasutamiseks tuleb käesoleva direktiivi rakendamine hoolikalt kooskõlastada direktiivi 2000/60/EÜ rakendamisega.*
- (26) *Kui veekogu kasutatakse konkureerivateks veekogu mõjutavateks inimtegevusteks, millel on säästev otstarve (näiteks üleujutusohu vähendamine, ökoloogia, siseveetee laevatamine või hüdroenergeetika), on direktiiviga 2000/60/EÜ ette nähtud selged ja läbipaistvad menetlused sellise kasutamise ja mõjuga tegelemiseks. Vastandlike õiguste korral tuleb alati keskkonna kaitsmise asemel eelistada inimeste elu ja tervise kaitsmist.*

- (27) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise *menetlused*¹.
- (28) **Kuna** liikmesriigid ei ole võimelised täielikult saavutama võetavate meetmete eesmärgi, mida on nende ulatuse ja mõju tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus vastu võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev *direktiiv* nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. **Liikmesriigid võivad seega esimeses tööetapis kuni 2018. aastani kasutada oma olemasolevaid kavasid, kui on täidetud artiklis 4 osutatud miinimumnõuded.**
- (29) **Käesoleva direktiivi väljatöötamisel arvestati täiel määral asutamislepingule lisatud protokollis nr 30 sätteid subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta.**

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

---

¹ EÜTL 184, 17.7.1999, lk 23.

I peatükk
Üldsätted

Artikkel 1

Direktiivi eesmärk on luua üleujutusohu hindamise ja ohjeldamise raamistik, mille eesmärk on ühenduses toimuvatest üleujutustest inimeste tervisele, keskkonnale ja majandustegevusele tulenevate kahjulike tagajärgede vähendamine. Lisaks aitab see saavutada kehtivates ühenduse õigusaktides sätestatud keskkonnavalaseid eesmärke.

Artikkel 2

Lisaks direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 2 sätestatud mõistetele "jõgi", "vesikond", "alamvesikond" ja "valglapiirkond" kasutatakse *käesolevas* direktiivis järgmisi mõisteid:

1. "üleujutus" – harilikult veega katmata maa ajutine kattumine veega, ***sealhulgas tekkinud sademete suure hulga tulemusena, mis toob kaasa asustatud ja/või tööstuspiirkondade üleujutamise.***
2. "üleujutusohu" – üleujutuse tõenäosus ning sellise üleujutusega seotud ***potentsiaalne*** kahju inimeste ***elule ja*** tervisele, keskkonnale ja majandustegevusele.

Artikkel 3

Käesoleva direktiivi kohaldamisel lähtuvad liikmesriigid direktiivi 2000/60/EÜ artikli 3 lõigete 1, 2, 3, **5** ja 6 nõuetest.

Kui liikmesriigid määravad käesoleva direktiivi rakendamiseks mõne muu pädeva asutuse, kohaldatakse direktiivi 2000/60/EÜ artikli 3 lõigete 6, 8 ja 9 sätteid.

II peatükk

Esialgne üleujutusohu hindamine

Artikkel 4

1. Liikmesriigid korraldavad igas nende territooriumil paiknevas valglapiirkonnas või piiriülese valglapiirkonna osas esialgse üleujutusohu hindamise lõike 2 kohaselt. ***Selleks võib kasutada liikmesriikide koostatud olemasolevaid hinnanguid, mis vastavad käesoleva direktiivi nõuetele.***
2. Esialgne üleujutusohu hindamine hõlmab vähemalt järgmist:
  - a) valglapiirkonna topograafiline ja maakasutust kirjeldav kaart, millel on vesikondade, alamvesikondade ning ***rannikualade*** piirid;
  - b) toimunud üleujutuste kirjeldus, ***millel oli oluline kahjulik mõju inimestele, majandustegevusele ja keskkonnale;***

- c) üleujutuste, *sealhulgas muutustele, eriti maapinna vajumisele reageerimise ja* lammide kui looduslike vee kogunemis- või puhveralade rolli, *samuti* üleujutuste seniste või tulevaste kulgemisteede kirjeldus;
- d) selliste arengukavade kirjeldus, milles kavandatud maakasutuse või asustusstruktuuri ja majandustegevuse paigutuse muudatused suurendaksid piirkonnas või ülem- või alamjooksu piirkonnas üleujutusohu;
- e) uute üleujutuste tõenäosuse hinnang, mille aluseks on hüdroloogilised andmed, üleujutuste liigid ning kliimamuutuste ja maakasutuse muutuste prognoositav mõju;
- f) üleujutuste poolt inimeste tervisele, keskkonnale ja majandustegevusele põhjustatud tagajärgede prognoos, mis arvestab kliimamuutusi ja teisi pikaajalisi muutusi;
- g) *üleujutusohutuse meetmeid (eriti infrastruktuuride rajamisega seotud) tuleb mõistlikult ja läbipaistvalt hinnata majanduslikust ja keskkonnavalasest aspektist, et tagada nende pikaajaline kasulikkus inimeste ja ettevõtete jaoks, võttes arvesse kulude (sealhulgas keskkonnavalaste ja ressursikulude) hüvitamise põhimõtet;*
- h) *olemasolevate tehislike tulvakaitseinfrastruktuuride tõhususe hindamine, võttes arvesse nende tegelikku kahjuennetusvõimet, samuti nende majanduslikku ja keskkonnavalast tõhusust.*

3. *Lüikmesriigid võivad vesikondade, alamvesikondade ja rannikuvööndite puhul, kus võib eeldada piisavat potentsiaalset ohtu, otsustada loobuda lõikes 1 nimetatud esialgse üleujutusohu hindamise läbiviimisest, kui:*
- a) *üleujutusohu kaardid või üleujutusohutuse kavad on olemas artikli 6 lõikes 1 nimetatud tähtajaks;*
  - b) *liikmesriigid teavitavad komisjoni artikli 6 lõikes 1 nimetatud tähtajaks, et nad kasutavad nimetatud erandit; ning*
  - c) *üleujutusohu esialgse hindamise, üleujutusohu kaartide ja üleujutusohutuse kavade kontrollimine kooskõlas II, III ja IV peatükiga viiakse läbi vastavalt artikli 6 lõikes 2, artikli 8 lõikes 2 ning artikli 10 lõikes 2 toodud tähtaegadeks.*

Artikkel 5

1. Artiklis 4 kirjeldatud hindamise tulemuste põhjal liigitatakse valglapiirkonna iga vesikond, *alamvesikond, rannikuala või nende osad* ühte järgmistest kategooriatest:
- a) vesikonnad, *alamvesikonnad, rannikualad või nende osad*, kus ei ole olulist *üleujutusohu* või kus võimalikud *tagajärjed keskkonnale* või majandustegevusele on suhteliselt kerged, *arvestades eeldatava maakasutuse või kliimamuutusega*;
  - b) vesikonnad, alamvesikonnad või rannikualad, kus juba *on potentsiaalselt* üleujutusohu.

2. Rahvusvahelisse valglapiirkonda kuuluvate rahvusvaheliste vesikondade, **alamvesikondade, rannikualade või nende osade** liigitamine lõike 1 kohaselt kooskõlastatakse asjaomaste liikmesriikide vahel.

Liikmesriigid tagavad asjaomase andmeedastuse ühiste vesikondade seas käesoleva artikli tähenduses.

Artikkel 6

1. Liikmesriigid lõpetavad esialgse üleujutusohu *hindamise hiljemalt ...* *.
2. Liikmesriigid vaatavad läbi lõikes 1 nimetatud üleujutusohu hindamise ja vajaduse korral ajakohastavad seda hiljemalt 2018. aastal ja seejärel iga kuue aasta järel.

III peatükk Üleujutusohu kaardid

Artikkel 7

1. Liikmesriigid koostavad valglapiirkonna tasandil artikli 5 lõike 1 punkti b kategooria vesikondade, alamvesikondade ja rannikualade kohta üleujutuste kaardid ja tõenäolise kahju kaardid, edaspidi "üleujutusohu kaardid". ***Selleks võib kasutada liikmesriikide koostatud olemasolevaid kaarte, mis vastavad käesoleva direktiivi nõuetele. Liikmesriigid kasutavad üleujutusohu kaarte selliste otseste ja kaudsete subsidiumide järk-järguliseks kaotamiseks, millel on üleujutusohu suurendav toime.***
2. Üleujutuste kaardid hõlmavad geograafilisi alasid, kus üleujutused võivad toimuda järgmiselt:

---

* Kolme aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

- a) **üleujutused, mis korduvad** tõenäoliselt kord **10–30** aasta jooksul;
- b) **üleujutused, mis korduvad** tõenäoliselt kord saja aasta jooksul;
- c) väikese tõenäosusega üleujutused (erakordsed sündmused).

Iga eelmises lõikes sätestatud üleujutusliigi kohta esitatakse järgmised andmed:

- a) tulvavee prognoositav kõrgus;
  - b) vajaduse korral veevoolu kiirus;
  - c) piirkonnad, kus võivad tekkida kaldauuristused, **üleujutusrinnatiste ja jõeorgude kallaste erosioon** ja kuhjuda setted;
  - d) **järsud nõlvakud, mida võivad tabada kiire vooluga ja setterohked** tulvaveed;
  - e) **üleujutusi põhjustada võivad mõjurid, mis on või võivad olla ohukaardil märgitud alal;**
  - f) **lammialad ja muud looduslikud alad, mis praegusel hetkel või tulevikus võivad toimida tulvavett mahutavate puhveraladena.**
3. Üleujutuste tõenäolise kahju kaardid kirjeldavad **võimalikke kahjulikke tagajärgi**, mis on seotud lõikes 2 nimetatud sagedusega toimuvate üleujutustega, ning neil on näidatud:

- a) kahju kannatavate elanike võimalik arv;
- b) piirkonna võimalik majanduslik kahju;
- c) võimalik kahju keskkonnale - kaasa arvatud direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 6 kaitsealadena määratletud aladele, võttes arvesse saasteallika üht või mitut asukohta ja sellega seotud ohtu vee- või maismaa ökosüsteemidele üleujutuste korral - ja oht inimeste tervisele;
- d) tehnilised rajatised, mida mainitakse nõukogu 24. septembri 1996. aasta saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli direktiivi 96/61/EÜ¹ lisas I ning nõukogu 9. detsembri 1996. aasta direktiivis 96/82/EÜ suurõnnetusi põhjustada võivate ohtlike ainete kohta², mis võivad üleujutuste korral saastet tekitada, ja direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 6 nimetatud kaitsealad.

Üleujutusohu kaartidel võiks jaotada alad vöönditeks vastavalt maa kasutusele ja vastuvõtlikkusele tõenäoliste kahjustuste suhtes.

- 4. *Liikmesriigid määravad kindlaks konkreetsed punktid, kus üleujutusohu on suurem. Seda teavet tuleb maakasutuse kavandamisel arvestada.*
- 5. *Sõltuvalt nende piirkondade konkreetsest eripärast võivad liikmesriigid vajaduse korral lisada oma üleujutusohu kaartidele erisätteid.*

---

¹ EÜT L 257, 10.10.1996, lk 26. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 166/2006 (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1).

² EÜT L 10, 14.1.1997, lk 13. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/105/EÜ (ELT L 345, 31.12.2003, lk 97).

Artikkel 8

1. Liikmesriigid tagavad, et üleujutusohu kaardid valmivad hiljemalt 22. detsembriks 2013.
2. Need vaadatakse läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse 22. detsembriks 2019 ja seejärel iga kuue aasta järel.

IV peatükk Üleujutusohutuse kavad

Artikkel 9

1. Liikmesriigid **võtavad vastu** ja rakendavad valglapiirkonna tasandil artikli 5 lõike 1 punkti b kohaste kategooriate vesikondade, alamvesikondade ja rannikualade üleujutusohutuse kavad kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 4 ja 5 **ning nõukogu 2. aprilli 1979. aasta direktiiviga 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta¹ ja nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiviga 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta² ning kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artiklites 1 ja 4 sätestatud eesmärkidega.**
2. *Nimetatud kaartide koostamiseks kirjeldavad liikmesriigid üleujutuste kulgemist ja nende muutumise tõenäosust, sealhulgas lammide kui looduslike üleujutuste kaitse- või puhveralade rolli ja üleujutuste seniseid või tulevasi kulgemisteid. Lisaks kirjeldavad nad arengukavasid, milles kavandatud maakasutuse või asustusstruktuuri ja majandustegevuse paigutuse muudatused suurendaksid piirkonnas või ülem- või alamjooksu piirkonnas üleujutusohu.*

---

¹ EÜT L 103, 25.4.1979, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 807/203 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 36).

² EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

3. *Kui valglapiirkondade või nende osade kohta on juba olemas kaardid või kavad, mis vastavad käesoleva direktiivi nõuetele, võivad liikmesriigid direktiivi eesmärkidel kasutada olemasolevaid kaarte või kavasid. Vastavalt artikli 11 lõikele 2 peab neid siiski kontrollima ja ajakohastama.*
4. Liikmesriigid kehtestavad *tihedas koostöös kohalike ja piirkondlike asutustega* iga vesikonna, alamvesikonna või rannikuala jaoks asjakohase kaitsetaseme, keskendudes sellele, et *vähendada võimalikke* tagajärgi inimeste tervisele, keskkonnale ja majandustegevusele, ning võttes arvesse vajalikke veemajanduse, *pinnase majandamise, ruumiplaneerimise, maakasutuse, kõnealuse ala tõenäolistele kahjustustele vastuvõtlikkuse* ja looduskaitse aspekte, *samuti kulusid ja tulusid. Ühiste vesikondade, alamvesikondade või rannikualade puhul teevad liikmesriigid eelmainitud kohustuste täitmise osas koostööd. Lammialade kasutust inimeste poolt tuleb kohandada tuvastatud üleujutusohule.*
5. Üleujutusohutuse kavad hõlmavad meetmeid, mis:
- a) *toimivad koos looduslike protsessidega, nagu näiteks lammide hooldamine ja/või taastamine, et anda võimaluse korral jõgedele tagasi ruumi ning edendada kogu vesikonnas sobivat maakasutust ning põllumajandus- ja metsandustavasid;*
  - b) *aitavad kaasa üleujutuste ohjeldamisele üles- või allajõe asuvates piirkondades või vähemalt ei mõjuta üleujutusohu nii, et üles- või allajõe asuvad piirkonnad kannavad ebaproportsionaalse osa sobiva ohtude ennetamise ja kaitse taseme saavutamise kuludest;*
  - c) *arvestavad olemasolevate tehislake tulvakaitseinfrastruktuuride tõhusust, samuti nende majanduslikku ja keskkonnavalast tõhusust.*

Üleujutusohutuse kavas käsitletakse kõiki üleujutusohu ohjeldamise tsükli etappe, keskendudes ennetusele, kaitsele ja valmisolekule ning arvestades konkreetse vesikonna või alamvesikonna omadusi. ***Üleujutusohutuse kava hõlmab ka hinnangut pääste- ja taastamismeetmete kohta.***

Üleujutusohutuse kavad sisaldavad meetmeid, millega ennetada üleujutuste korral juhuslikku reostust tehnilistest rajatistest, millele viidatakse direktiivi 96/61/EÜ lisas I ja mis on reguleeritud direktiiviga 96/82/EÜ.

6. ***Üleujutusohutuse meetmeid (eriti infrastruktuuride rajamisega seotuid) tuleb mõistlikult ja läbipaistvalt hinnata majanduslikust ja keskkonnavalasest aspektist, et tagada nende pikaajaline kasulikkus kodanike ja ettevõtete jaoks, võttes arvesse kulude (sealhulgas keskkonnavalaste ja ressursikulude) hüvitamise põhimõtet.***
7. ***Vastavalt solidaarsuspõhimõttele tuleb üleujutusohutuse kavade osana kaaluda vajaduse korral meetmete võtmist üles- või allajõge asuvates piirkondades. Ühes liikmesriigis võetud üleujutusohu ohjeldamise või muud meetmed ei tohi suurendada üleujutusohu naaberriikides.***
8. ***Juhul kui liikmesriik kavatseb artikli 11 lõikes 2 ette nähtud läbivaatamisperioodide vahel oluliselt muuta rakendusmeetmeid või rakendamise ajakava, võtavad liikmesriigid kohaseid meetmeid, et tagada nende kooskõlastamine teiste rahvusvahelisse valglapiirkonda kuuluvate liikmesriikidega ning avalikkuse teavitamine ja osalus.***

Artikkel 10

1. Esimene üleujutusohutuse kava sisaldab käesoleva direktiivi lisa A *osas* sätestatud osi. Artikli 11 lõike 2 kohaselt ajakohastatud kava hõlmab lisa B *osas* sätestatud osi.
2. Kolme aasta jooksul pärast iga üleujutusohutuse kava või selle ajakohastatud versiooni avaldamist esitavad liikmesriigid komisjonile vahearuande, milles kirjeldavad kavandatud meetmete rakendamist.

Artikkel 11

1. Liikmesriigid koostavad ja avaldavad üleujutusohutuse kavad 22. detsembriks 2015 ning rakendavad neid alates 23. detsembrist 2015.
2. Üleujutusohutuse kava(d) vaadatakse läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse hiljemalt 2021. aastal ning seejärel iga kuue aasta järel.

Artikkel 12

1. Liikmesriik tagab, et täies ulatuses tema territooriumil asuvate valglapiirkondade kohta koostatakse ühtne üleujutusohutuse kava.
2. Liikmesriigid tagavad, et täies ulatuses ühenduse territooriumil asuva rahvusvahelise valglapiirkonna kohta koostatakse kooskõlastatult – ***näiteks võrgustike väljaarendamise kaudu teabevahetuseks pädevate asutuste vahel*** – ühtne rahvusvaheline üleujutusohutuse kava. ***Läbirääkija- ja kandidaatriikidel soovitatakse tungivalt teha sellise kooskõlastustegevuse puhul aktiivset koostööd.***

Kui sellist kava pole koostatud, koostab liikmesriik ülejutusohutuse kava, mis hõlmab vähemalt liikmesriigi territooriumile jäävaid rahvusvahelise valglapiirkonna osi. *Selliste kavade koostamisel peetakse nõu rahvusvahelise valglapiirkonna liikmesriikidega, koostatakse nende arvamuste kohta aruanne ja arvestatakse nende kavade mõju naaberliikmesriikidele.*

3. *Likmesriigid kannavad hoolt selle eest, et käesoleva direktiivi nõuded kooskõlastatakse terve valglapiirkonna osas. Rahvusvaheliste valglapiirkondade puhul kannavad asjaomased liikmesriigid ühiselt hoolt nimetatud kooskõlastamise eest ning võivad kasutada selleks eesmärgiks olemasolevaid struktuure, mis tulenevad rahvusvahelistest lepetest.*
4. Ühenduse piire ületava valglapiirkonna puhul, mille kohta pole koostatud ühtset rahvusvahelist ülejutusohutuse kava koostöös asjaomase kolmanda riigiga, *püüab liikmesriik või asjaomased liikmesriigid saavutada asjakohast kooskõla vastavate kolmandate riikidega, et saavutada käesoleva direktiivi eesmäärke terve valglapiirkonna osas.*
5. *Seoses võimalike probleemidega, mis võivad mõjutada teatud liikmesriigi ülejutusohutust ning mida ei saa käsitleda liikmesriigi tasandil, viidatakse direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 12.*

V peatükk
Kooskõlastamine direktiiviga 2000/60/EÜ, avalik teavitamine ja arutelu

Artikkel 13

1. Käesoleva direktiivi artiklis 8 märgitud esimeste üleujutusohu kaartide koostamine ja nende edasine läbivaatamine on kooskõlas ja **ühendatakse direktiivi** 2000/60/EÜ artikli 5 lõikega 2 ettenähtud analüüside ja ülevaadetega.
2. Käesoleva direktiivi artiklis 10 märgitud esimeste üleujutusohutuse kavade koostamine ja nende edasine läbivaatamine on kooskõlas ja **ühendatakse direktiivi** 2000/60/EÜ artikli 13 lõikega 7 ettenähtud vesikondade veemajanduskavade läbivaatamisega.
3. Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiivi artiklis 14 sätestatud huvitatud isikute aktiivse kaasamise kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 14 sätetega.

Artikkel 14

1. Liikmesriigid avalikustavad **vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivile 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta¹ ja kooskõlas Aarhusi konventsiooniga keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ja neis asjus kohtu poole pöördumise kohta** esialgsed üleujutusohu hinnangud, üleujutusohu kaardid ja üleujutusohutuse kavad.

---

¹ **ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.**

2. Liikmesriigid tagavad kõikide huvitatud poolte kaasamise IV peatükis märgitud üleujutusohutuse kavade koostamisse, läbivaatamisse ja ajakohastamisse.
3. ***Üleujutusohutuse kavade raames teavitavad liikmesriigid avalikkust ja tagavad üldsuse aktiivse osalemise, et valmisoleku tase oleks kõrge ja üleujutuste kahjulik mõju võimalikult väike.***

VI peatükk
Rakendusmeetmed ja muudatused

Artikkel 15

1. Komisjon võib artikli 16 lõikes 2 nimetatud menetlust järgides võtta vastu tehnilisi vorminguid statistiliste, kartograafiliste ja muude andmete edastamise ning töötlemise jaoks.
2. Arvestades läbivaatamise ja ajakohastamise perioode ning järgides artikli 16 lõikes 2 *nimetatud* menetlust, võib komisjon teaduse ja tehnika arenedes kohandada artikli 4 lõiget 2, artikli 7 lõikeid 2 ja 3 ning lisa.
3. ***Liikmesriigid pakuvad artikli 7 lõikes 2 osutatud alade elanikele regulaarselt teavet ja väljaõpet, et võimaldada neil võtta kasutusele üleujutuseelseid abinõusid ja üleujutusjärgseid meetmeid.***

Artikkel 16

1. Komisjoni abistab direktiivi 2000/60/EÜ artikli 21 kohaselt asutatud komitee (edaspidi "komitee").
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, arvestades *otsuse artikli 8 sätteid*.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud perioodiks on kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 17

1. *Liikmesriigid võivad otsustada loobuda lõikes 4 nimetatud esialgse üleujutusohu hindamise läbiviimisest nende vesikondade ja rannikualade puhul, mille kohta on ...* kindlaks tehtud, et üleujutusohu on oluline või seda võib põhjendatult pidada tõenäoliseks, nii et neid alasid tuleb käsitleda artikli 5 lõike 1 punktis b määratletud aladena.*
2. *Liikmesriigid võivad ...* otsustada kasutada olemasolevaid üleujutusohu kaarte, kui need vastavad artiklis 7 nimetatud kaartide nõuetele.*
3. *Liikmesriigid võivad otsustada loobuda artiklis 9 sätestatud üleujutusohutuse kavade koostamisest, kui olemasolevad kavad on ...* seisuga artiklites 1 ja 9 sätestatud eesmärkide saavutamiseks sobivad.*
4. *Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma otsustest kooskõlas lõigetega 1, 2 ja 3 ning artikli 6 lõikes 1, artikli 8 lõikes 1 ja artikli 11 lõikes 1 sätestatud tähtajaks.*

---

* Käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

VII peatükk
Aruandlus ja lõppsätted

Artikkel 18

Liikmesriigid esitavad komisjonile esialgsed üleujutusohu hinnangud, üleujutusohu kaardid ja üleujutusohutuse kavad, **milles käsitletakse ka piiriülest üleujutusohu**, kolme kuu jooksul pärast nende valmimist.

Artikkel 19

Komisjon esitab *hiljemalt 22. detsembriks 2018 ning seejärel iga kuue aasta järel* Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi rakendamise aruande. **Aruande koostamisel võetakse arvesse kliimamuutuste mõju.**

Artikkel 20

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt ...* . Nad edastavad komisjonile viivitamata nende normide teksti ning käesoleva direktiivi ja nende normide vastavustabeli.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigusnormide teksti.

---

* *Kahe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist.*

Artikkel 21

Käesolev direktiiv jõustub *kahekümnnendal* päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 22

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Lisa

Üleujutusohutuse kavad

A. Esimese üleujutusohutuse kava osad:

1. üleujutusohu esialgse hindamise kokkuvõte, nagu on sätestatud II peatükis;
2. III peatüki kohaselt koostatud kaardid üleujutusohu kohta ning järeldused, mida saab nende põhjal teha;
3. artikli 9 lõike 4 kohaselt kehtestatud vajaliku kaitsetaseme kirjeldus;
4. vajaliku kaitsetaseme saavutamise meetmete kirjeldus, sealhulgas artikli 9 kohaselt võetud meetmete ja muude ühenduse õigusaktide kohaselt üleujutuste suhtes võetud meetmete kirjeldus;
5. ***direktiivi 2000/60/EÜ "seisundi halvenemise" vältimise ja/või "hea ökoloogilise, keemilise ja kvantitatiivse seisundi" eesmärkidega kooskõlas olevate kahju ennetamist edendavate, näiteks järgmiste meetmete esikohale seadmine:***
  - ***märgalade ja lammide kaitse;***
  - ***halvenenud seisundis märgalade ja lammide (sealhulgas jõekäändude), eelkõige jõgesid nende lammidega ühendavate märgalade ja lammide taastamine;***
  - ***vananenud tulvakaitseinfrastruktuuride eemaldamine jõgedest;***

- *edasise ehitustegevuse (infrastruktuuri, hoonestuse jms) tõkestamine lammialadel;*
  - *olemasolevaid hooneid ajakohastavate ehitusmeetmete (nt fundeerimisvaiad) soodustamine;*
  - *valglates säästvate maakasutustavade – näiteks metsa uuendamise – toetamine, et parandada looduslikku veemahutavust ja põhjavee toetumist;*
  - *lammialadel toimuva alalise tegevuse – näiteks ehitustööde ja tööstuse arendamise – eelnev heakskiitmine või registreerimine;*
6. avaliku teavitamise ja arutelu korraldamiseks kavandatud või toimunud tegevuse kirjeldus;
7. rahvusvahelise valglapiirkonna meetmete kooskõlastamise ning meetmete ja direktiivi 2000/60/EÜ kooskõlastamise kirjeldus ning pädevate asutuste nimekiri.

B. Üleujutusohutuse kava ajakohastamise osad:

1. muudatused või ajakohastamised, mis on tehtud pärast üleujutusohutuse kava viimase versiooni avaldamist, sealhulgas II, III ja IV peatüki läbivaatamiste kokkuvõtte;
2. ***ohtude ennetamise ja*** kaitsetaseme saavutamise hinnang;
3. üleujutusohutuse kava varasemas versioonis ette nähtud, kuid seni võtmata meetmete kirjeldus ja võtmata jätmise põhjendus;
4. alates üleujutusohutuse kava viimase versiooni avaldamisest võetud lisameetmete kirjeldus.